

Nr 269

Av herr **Johansson** i Växjö **m. fl.**, om ökad kvot för garantilån till jordförvärv och jordbruksrationalisering.

(Lika lydande med motion nr 230 i Första kammaren)

Svenskt lantbruk genomgår i dag en genomgripande strukturomvandling. Jordbruksfastigheter med mindre areal nedlägges som självständiga enheter och tillföres annan fastighet i form av tillköpsjord eller som sidorende. Fastigheterna blir större, och i flertalet fall är en mer rationell produktion möjlig. Detta skeende är helt i linje med statsmakternas intentioner. Strukturrationaliseringen är samtidigt mycket kapitalkrävande.

Svårigheterna för kreditinstituten att få loss kapital för t. ex. lantbruksnämndernas lånegarantier är uppenbara. Riksbankens kreditrestriktioner gör att det för närvarande är särskilt svårt att klara av lånen till lantbruket. Bankernas utlåningskvot är knuten till den ökade inlåning bankerna har. I runda tal är möjligheten att låna ut 3/4 av inlåningsökningen, resten skall avsättas till säkerhetskapital. Bankerna kan för att i någon mån kunna klara utlåningskvoten påverka säljaren vid fastighetsförsäljningar att sätta in samma belopp som köparen behöver låna.

När det gäller långivning som staten garanterar blir läget ett annat. Då t. ex. lantbruksnämnden säljer en fastighet går likviden oavkortad till staten medan bankerna står där med endast lånen till köparen. Vad beträffar de övriga garantilånen t. ex. för dikning, maskinköp o. d. beviljar lantbruksnämnden lånen, men banken får svara för pengarna på den inlåning man lyckas få från allmänheten.

Många reagerar mot att staten lämnar garantier för lån till vilka det sedan inte finns pengar. Statsmakterna kräver rationalisering men ser ej till att det finns pengar till densamma. Det är meningslöst med lånegarantier om bankinstituten inte har rätt att bevilja lån.

Med stöd av vad i motionen anförts hemställes,

att riksdagen måtte uttala att garantilånen vad beträffar jordförvärvs- och rationaliseringslånen skall gå utanför den kvot som riksbanken beslutat och alltså vara oberoende av den ökade inlåningen.

Stockholm den 22 januari 1970

Bertil Johansson (cp)
i Växjö

Nils G. Åsling (cp)

Rune Gustavsson (cp)
i Alvesta